

10. Dokumenty zaměřené na genderovou problematiku

Společnost, která prosazuje rovnost pohlaví, dokáže lépe využívat lidské zdroje, dosahuje vyšších hospodářských výsledků, vyšší sociální soudržnosti a všestranně vyšší kvality života. Genderová rovnost se tak řadí k nejvyšším politickým prioritám, požadavek na rovnoprávnost mužů a žen je zakotven i v řadě mezinárodních dokumentů (Evropa 2020, Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen).

Rovněž Česká republika se zavázala k aktivnímu prosazování genderové rovnosti. Prvním výsledkem v této oblasti bylo Usnesení vlády ČR z roku 1998 o Prioritách a postupu vlády při prosazování rovnosti mužů a žen. V dalších letech byly schvalovány obdobné dokumenty vždy s opatřením pro nejbližší období. Poslední zpracovaný a schválený dokument z roku 2014 je Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014 – 2020 (dále jako „Strategie“). V úvodu je formulován cíl, vize i tzv. mise Strategie, jsou zde popsány obecná východiska, důvody vzniku i právní a institucionální kontext. Základní částí, která navazuje na úvod, je definice strategických oblastí s cíli, které je třeba do roku 2020 naplnit, popisem nejvýznamnějších problémů a návrhy opatření pro jejich řešení. Strategické oblasti doplňují horizontální strategické priority, které se promítají do všech strategických oblastí, umožňují je provazovat mezi sebou a lépe dosahovat vytčených cílů. Závěrečná část textu se zaměřuje na implementaci Strategie, definuje zásadní mechanismy, metody a nástroje, uvádí přehled aktérů Strategie a jejich rolí a uvádí také minimální standard pro státní správu, který by měl být udržován pro to, aby mohla být Strategie úspěšně naplňována.

Usnesením vlády ČR byla zřízena Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů. Ta je stálým poradním orgánem vlády pro otázky rovnosti žen a mužů. Na úrovni jednotlivých ministerstev jsou koordinací agendy pověřeni resortní koordinátoři a koordinátorky rovnosti žen a mužů. V rámci Parlamentu ČR se agendou genderové rovnosti zabývají zejména Stálá komise pro rodinu, rovné příležitosti a národnostní menšiny Poslanecké sněmovny. V Senátu je to především Podvýbor pro lidská práva a rovné příležitosti Výboru pro vzdělání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. K prosazování práv na rovné zacházení s ženami a muži dále významně přispívá také úřad Veřejného ochránce práv. V materiálu se také uvádí, že na úrovni samosprávy (krajů i obcí) neexistuje pevně daná struktura, v jejímž rámci by byla politika rovnosti žen a mužů řešena.

Od roku 2017 realizuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR v rámci Operačního programu zaměstnanost projekt Koordinace opatření na podporu sladění pracovního a rodinného života na úrovni krajů. Vedle podpory rodin je kladen důraz i na snižování rozdílů v postavení mužů a žen na trhu práce.

Na webových stránkách Českého statistického úřadu je genderová problematika součástí průřezových statistik. Obsahem je 8 oblastí, za něž se genderová data sbírají - demografie, zdraví, vzdělání, práce a mzdy, sociální zabezpečení, soudnictví, kriminalita a informační a komunikační technologie. Stěžejními výstupy za genderové statistiky jsou obsahem Statistické ročenky, publikací Zaostřeno na ženy a muže a Ženy a muži v datech.

